

Dosarul nr. 2ra-264/19

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul central) V. Puica
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) S. Iorgov, E. Clim, M. Moraru

ÎNCHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Eduard Melnic în interesele Întreprinderii Mixte „Moldcell” Societate pe Acțiuni și recursului declarat de avocatul Ilie Ceban în interesele lui Anatol Vidrașcu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „Moldcell” Societate pe Acțiuni împotriva lui Anatol Vidrașcu, intervenient accesoriu Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, cu privire la repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Anatol Vidrașcu și de Întreprinderea Mixtă „Moldcell” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 7 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2017 ÎM „Moldcell” SA a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatol Vidrașcu, solicitând încasarea sumei de 243 627 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 7 309 lei și costul asistenței juridice în sumă de 12 000 lei (f.d. 4-6, 96).

În motivarea acțiunii a indicat că la 1 martie 2016, între asigurătorul SA „Acord Grup” și asiguratul ÎM „Moldcell” SA, proprietar al automobilului Mercedes GLE 250, n/î xxxxx, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport auto, conducătorului auto și pasagerilor auto - CASCO nr. 02.03.021/16.

În rezultatul accidentului rutier care a avut loc la 24 august 2016, ora 14:20, în mun. Chișinău, pe str. Albișoara, cu implicarea autovehiculului Mercedes ML 250, n/î xxxxx, posesor SRL „Grupul Editorial Litera”, condus de administratorul Anatol Vidrașcu, a fost deteriorat autovehiculul Mercedes GLE 250, n/î xxxxx, ce aparținea ÎM „Moldcell” SA, condus de șoferul Vitalie Plămădeală.

Vinovat de cauzarea accidentului rutier a fost recunoscut pârâtul Anatol Vidrașcu.

A menționat că, deoarece autovehiculul Mercedes GLE 250, n/î xxxxx a fost deteriorat considerabil, echivalent distrugerii totale, asiguratorul SA „Acord Grup”, la 12 decembrie 2016, cu întârziere, a achitat suma de 1 308 645 lei, ce constituie 90% din suma de asigurare a autoturismului (1 454 050 lei), fiind reținută franșiza în mărime de 10 %.

Reclamantul a indicat că întârzierea achitării sumei de asigurare se datorează acțiunilor pârâtului, vinovat de comiterea accidentului rutier, fapt care a atras în consecință întocmirea cu întârziere a procesului-verbal cu privire la contravenție și adoptării deciziei, acte ce urmau a fi transmise, în mod obligatoriu, companie asigurare.

Astfel, a invocat că a suportat cheltuieli în sumă de 98 221,64 de lei, legate de închirierea unui autoturism în perioada 26 august 2016 - 25 octombrie 2016.

Prin urmare, a reținut că prejudiciul material cauzat este constituit din suma de 145 405 lei ce reprezintă 10 % din suma de asigurare reținută de către compania asigurare cu titlu de franșiză și suma de 98 221,64 de lei ce constituie costul închirierii autoturismului pentru perioada 26 august 2016 - 25 octombrie 2016, iar în total suma de 243 626,64 lei.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 24 ianuarie 2017, ÎM „Moldcell” SA a expediat pârâtului o reclamație, însă prin referința din 3 februarie 2017 Anatol Vidrașcu a exprimat dezacordul cu pretenția înaintată.

Prin încheierea protocolară din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, în calitate de intervenit accesoriu, în proces s-a atras Biroul National al Asiguratorilor de Autovehicule. (f.d.84-85)

Prin hotărârea din 7 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Anatol Vidrașcu, intervenient accesoriu Biroul National al Asiguratorilor de Autovehicule.

S-a încasat de la Anatol Vidrașcu în beneficiul ÎM „Moldcell” SA, 98 221,64 de lei cu titlu de despăgubiri și 7 947 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 106 168,64 de lei.

S-a respins ca neîntemeiată pretenția privind încasarea cuantumului franșizei.

În motivarea soluției, prima instanță a constatat că după producerea accidentului rutier, la 26 august 2016, între SC Autoparcom SRL și ÎM „Moldcell” SA a fost încheiat contractul de locațiune cu executare succesivă nr. 01, obiectul căruia constituie locațiunea unui automobil pentru perioada 26 august 2016 - 25 septembrie 2016, costul constituind 49 110,82 lei sau 1584,22 lei pe zi. Totodată, prin Acordul adițional nr. 2, durata de valabilitate a contractului s-a prelungit până la 25 noiembrie 2016.

Astfel, instanța de fond a reținut că cheltuielile legate de închirierea unui mijloc de transport de către persoana păgubită în perioada reparației autovehiculului sau achitării despăgubirilor de către asigurator, constituie prejudicii care nu se încadrează în limitele riscurilor asigurate, respectiv nu se încasează de la asigurator, ci de la persoana răspunzătoare de producerea accidentului.

Referitor la pretenția privind încasarea cuantumului franșizei în sumă de 145 405 lei, instanța a menționat că aceasta este neîntemeiată, or, conform art. 1 din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, franșiză este parte din prejudiciu suportată de asigurat, care este stabilită în calitate de sumă fixă sau de procent din despăgubirea de asigurare ori din suma asigurată și care este prevăzută în contractul de asigurare.

Prin cererea din 4 iunie 2018 Anatol Vidrașcu a solicitat instanței de judecată să emită o hotărâre suplimentară privind încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului, motivând prin faptul că instanța nu s-a pronunțat pe acest capăt de cerere la examinarea cauzei în fond.

Prin hotărârea suplimentară din 11 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul central, s-a admisă cererea pârâtului Anatol Vidrașcu privind emiterea unei hotărâri suplimentare.

S-a încasat de la ÎM „Moldcell” SA în beneficiul lui Anatol Vidrașcu 7 500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, ÎM „Moldcell” SA și Anatol Vidrașcu au declarat apel.

Prin decizia din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Anatol Vidrașcu și de ÎM „Moldcell” SA și s-a menținut hotărârea din 7 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul central.

La 17 decembrie 2018, avocatul Eduard Melnic, în interesele ÎM „Moldcell” SA, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, casarea parțială a hotărârii din 7 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului, fiind reiterate circumstanțele de fapt ale cauzei, recurentul a exprimat dezacordul cu soluția instanțelor de judecată ierarhic inferioare, invocând că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 1 din Legea nr.407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări și nu a aplicat art. 14 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Ulterior, la 18 ianuarie 2019, avocatul Ilie Ceban, în interesele lui Anatol Vidrașcu, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 30 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, casarea parțială a hotărârii din 7 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea încasării sumei de 98 221,64 de lei cu titlu de despăgubiri și 7 947 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea casată, prin care pretenția privind încasarea despăgubirilor materiale și compensarea cheltuielilor de judecată să fie respinsă, cu menținerea hotărârii în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea cuantumului franșizei. Totodată, a solicitat și încasarea de la intimat a taxei de stat achită în apel și recurs și a onorariului avocatului, proporțional admiterii pretențiilor.

În motivarea recursului, avocatul Ilie Ceban a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată deoarece instanța a interpretat eronat legea.

Astfel, a relatat că reclamantul ÎM „Moldcell” SA nu a dovedit necesitatea de a încheia contractul de locațiune a unui automobil de lux.

Respectiv, instanțele inferioare urmau să interpreteze corect legea (art. 14-16 a Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă), or, normele respective presupun, inter alia, că locațiunea automobilului (plata locațiunii a cărui nu se restituie) urmează a fi una necesară și rezonabilă, or, legea nu poate fi aplicată/interpretată în mod abuziv.

La fel, a relatat că la data de 25 septembrie 2016 inspectorul superior al SDAR al SSTCR a DP mun. Chișinău, care a întocmit procesul-verbal de aplicare a sancțiunii contravenționale, a solicitat Șefului al DP mun. Chișinău prelungirea termenului de examinare a materialelor referitor la accidentul rutier în cauză până la data de 25 octombrie 2016, la care a fost numită expertiza auto tehnică pentru emiterea unei decizii obiective conform legislației în vigoare. Întrebări către expert au fost formulate inclusiv de către Plămădeală Vitalie.

În astfel de circumstanțe, consideră că întocmirea procesului-verbal nu s-a datorat acțiunilor culpabile ale pârâtului-recurent, ci a efectuării expertizei auto tehnice.

La fel a remarcat că tot intimatul a optat pentru a califica cazul ca daună totală și a fost necesară dispunerea expertizei, fapt care a prelungit examinarea cauzei și emiterea procesului-verbal de constatare a contravenției administrative.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 22 noiembrie 2018, însă dovada legală de recepționare a acesteia lipsește.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor declarate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Eduard Melnic în interesele ÎM „Moldcell” SA și recursul declarat de

avocatul Ilie Ceban în interesele lui Anatol Vidrașcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de avocatul Eduard Melnic în interesele Întreprinderii Mixte „Moldcell” Societate pe Acțiuni și de avocatul Ilie Ceban în interesele lui Anatol Vidrașcu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari